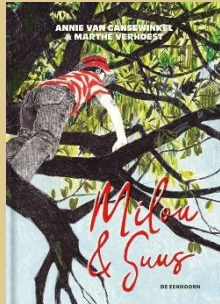

Inspiratiefiche

door Lotte Oers

Milou en Suus

Auteur: Annie van Gansewinkel

Illustrator: Marthe Verhoest

Uitgever: De Eenhoorn

Over de makers

Annie van Gansewinkel is een Nederlandse auteur en dichter. Al vanaf haar twaalfde wilde ze schrijfster worden, maar dat vertelde ze tegen niemand, omdat ze dacht dat iedereen het raar zou vinden. Ze schrijft in verschillende genres voor zowel kinderen en jongeren als voor volwassenen. Het liefst over eilanden, moedige kinderen, heimwee, het dunne lijntje tussen goed en kwaad en bovenal over de zee. Haar spannende boeken zijn verschenen onder het pseudoniem Anne Winkels. Naast teksten in het Nederlands schrijft zij soms ook in het Limburgs dialect, namelijk in haar moedertaal, het Weerts. Ze geeft ook schrijfcursussen en workshops.

Marthe Verhoest studeerde illustratie en grafisch ontwerp aan het KASK & Conservatorium en werkt nu als zelfstandig illustrator. Die is een artiest die zich graag laat verwonderen, verwarran en inspireren door kleine dingen. Het lichaam, haar spiegelbeeld en haar soms wat verwrongen definities staan centraal in hun werk. Milou & Suus is hun eerste geïllustreerde kinderboek.

Korte inhoud

Milou is met haar ouders op vakantie in een vakantiepark in Frankrijk. Ze zou graag meespelen met de andere kinderen in het park, maar vindt maar moeilijk aansluiting. Andere kinderen vinden haar snel te druk. Dan ontmoet ze een oudere dame die naast het park woont, Suus. Met haar klikt het onmiddellijk. Er ontstaat een ongewone vriendschap waarbij Milou en Suus veel van elkaar leren. Over kriebelbeestjes, De Kleine Prins, vruchtentaartjes en jongleren. Maar vooral over vrienden maken. Milou leert dat andere kinderen best met haar willen spelen en Suus leert dat ze misschien toch niet altijd alleen wil zijn.

Personages

Het is duidelijk wie de twee hoofdpersonages zijn in dit boek: Milou en Suus.

- Eigenlijk gaat het boek ook enkel over deze twee personages. Wat vond je daarvan? (Is de interactie tussen slechts twee personages voldoende om een verhaal interessant te houden? Miste je meer personages? Of is het net een unieke kans om een relatie tussen twee personages echt uit te diepen?)
- Welke personages worden er nog genoemd? (de kinderen uit het park, de ouders van Milou, de vrouw in het dorp) Er wordt enkel over hen gesproken, zij nemen niet actief deel aan het verhaal: zijn zij dan ook echt personages?

Over Milou en Suus:

- Zou je zeggen dat Milou en Suus heel verschillend zijn of net veel op elkaar lijken?
- Hoe zou je elk van hen omschrijven?

Opdracht: karaktereigenschappen

MATERIAAL

- 2 A4- of A3-bladen: 1 voor Milou en 1 voor Suus
- Briefjes met karaktereigenschappen (zie bijlage 1)

Laat de juryleden de briefjes met karaktereigenschappen over de twee personages verdelen. Bij wie past de eigenschap het best? Welke eigenschappen passen bij geen van beide? Als ze een bepaalde eigenschap bij beide personages vinden passen, kunnen ze zelf een tweede briefje met die eigenschap maken.

- Beantwoord de eerste vraag nog eens opnieuw: zijn Milou en Suus heel verschillend of lijken ze net op elkaar?

Illustraties

Blader door het boek. Toon de juryleden verschillende illustraties.

- Wat valt je op aan het onderwerp van de illustraties? (We zien nauwelijks personen, hoogstens lichaamsdelen, daarnaast vooral voorwerpen en (lege) ruimtes)
- Wat valt je op aan het perspectief? (Af en toe een overzicht, maar vaak ingezoomd op details)
- Wat valt je op aan de illustratiestijl? (De illustraties zijn opgebouwd vanuit (veelal dunne) lijnen)
- Wat valt je op aan het kleurgebruik? (De zwarte lijnen overheersen, maar af en toe kleuraccenten, meestal rood)

Afbeelding van de ruimte

In het begin en op het einde van het boek zien we een illustratie van een landschap, maar verder vooral beelden uit het huis van Suus. Deze illustraties zijn stilleven (www.wikikids.nl/Stilleven).

Toon de illustratie op p.59 naast de stilleven van stoelen uit de bijlage.

- Wat zijn de gelijkenissen en verschillen tussen de verschillende werken? (let op illustratiestijl, omgeving, soort stoel...)
- Wat vertellen de verschillende werken ons? Waar staat deze stoel volgens jou? Van wie zou deze stoel kunnen zijn?
- Vind je dat stilleven ook een verhaal kunnen vertellen? Beter of minder goed dan illustraties van levende wezens?

(Als jou dat meer aanspreekt, kan je dezelfde oefening doen met schilderijen van een vaas met bloemen (www.wikiart.org/en/Search/still%20life%20flower) naast de afbeelding op p.9)

Afbeelding van de personages

We krijgen geen uitgesproken afbeelding van de twee hoofdpersonages. Enkel op de cover zien we een volledige figuur (van de achterkant, het gezicht is niet zichtbaar) en in het eerste landschap (p.6-7) zien we Milou in de verte lopen.

Toch leren we de personages kennen in de illustraties.

- Heb jij je een beeld gevormd van de personages? Zo ja, hoe deed je dat? Hoe zien ze er voor jou uit?
- Je zou kunnen zeggen dat de illustrator een andere manier koos om de personages uit de beelden: weet jij hoe? (door het afbeelden van lichaamsdelen (p. 22-23, 37) en voorwerpen)
- Vind jij dit een goede manier om personages uit te beelden? Waarom (niet)?

Creatieve opdracht: voorwerpen tekenen

MATERIAAL

- Wit tekenpapier
- Potloden, kleurpotloden, stiften, ...

- Kies een hoek van de ruimte waar jullie zijn en plaats daar een enkele stoel. Leg of hang er eventueel voorwerpen of kledij op of aan (eventueel in overleg met de juryleden). Vraag de juryleden om dit stilleven te tekenen. Welke details zijn belangrijk om het verhaal te vertellen van de plaats en het moment waar deze stoel zich bevindt?
- Geef elk jurylid een leeg A4-blad en vraag hen om zichzelf uit te beelden door middel van voorwerpen of eventueel lichaamsdelen. Hun gezicht mag niet in beeld komen. Kunnen ze elkaar herkennen in de illustraties? Als de juryleden elkaars tekeningen nog niet gezien hebben, kan je hen laten raden welke tekening van wie is.

Tijd

Dit boek gaat over een duidelijk afgebakende periode: de duur van één vakantie in een vakantiepark.

- Hoeveel tijd zou er verstrijken in dit boek? (Een tweetal weken? Misschien langer?)

2

VERWERKING

- Komen we iets te weten over de tijd ervoor of erna? (Nauwelijks: heel beknopt over het leven van Suus hiervoor en over de ervaringen van Milou met andere kinderen)
- Zijn er dingen over Milou of Suus die je ook graag had geweten? Over hun leven voor en/of na hun vakantie?
- Waarom zou de auteur ervoor gekozen hebben om enkel over deze periode te schrijven? (de focus ligt op de vriendschap tussen Milou en Suus, (relaties met) andere personages zijn niet belangrijk)
- Wat zou er na de vakantie gebeuren? Zouden Milou en Suus contact houden zoals ze van plan waren? Waarom denk je dat?

De Kleine Prins

Probeer een exemplaar van “De kleine prins” (Antoine de Saint-Exupéry) mee te brengen om aan de juryleden te tonen. Zoek eventueel wat extra informatie op over het boek, voor mocht je de juryleden er meer over willen vertellen

(https://nl.wikipedia.org/wiki/De_kleine_prins). Als je voldoende tijd hebt, kan je er een stukje uit voorlezen (bv. hoofdstuk 21 over de ontmoeting met de vos).

- Kende je dit boek al? Had je er ooit over gehoord?
- Milou leest het boek op aanraden van Suus. Je las in het boek ook enkele citaten uit “De kleine prins”. Zou jij dit boek ook wel willen lezen?
- Als je het boek nu ziet, spreekt het je aan?

“De kleine prins” is het favoriete boek van Suus. Ze heeft het al minstens tien keer gelezen. Milou vindt dat gek: ‘Als je een boek hebt gelezen, heb je het voor altijd uit. Dan kun je beter telkens nieuwe lezen.’ Daarop zegt Suus: ‘In een mooi boek lees ik elke keer iets nieuws.’ (p.13)

- Ben je het meer eens met Milou of met Suus?
- Heb je wel eens een boek herlezen? Zo ja, welk boek? Waarom deed je dat?
- Kan je je voorstellen dat je een boek meer dan tien keer zou herlezen?

Vriendschap

Milou wil veel vrienden. Suus zegt heel lang dat ze geen vrienden nodig heeft.

- Vind jij het belangrijk om vrienden te hebben?
- Kan je ook alleen gelukkig worden, zonder vrienden?
- Heb je veel vrienden nodig? Hoeveel is “veel” eigenlijk?

Je kan volgende citaten gebruiken om verder in te gaan op het thema vriendschap:

- ‘Kom, we lezen het stukje van de vos. De kleine prins wil vrienden met de vos worden. Dan moet je me eerst temmen, zegt de vos. Dat betekent een band scheppen, speciaal worden voor iemand. Kijk, hier.’
- Milou leest wat Suus aanwijst. *De prins moet veel geduld hebben. Een eindje bij de vos vandaan gaan zitten in het gras. Niets zeggen, want door te praten begrijpen we elkaar juist soms verkeerd. Elke dag kan de kleine prins een stukje dichterbij komen zitten.*
- ‘Het is net als bij jou,’ vindt Suus. ‘Het is mooi dat jij veel vrienden wil. Maar soms hebben andere kinderen meer tijd nodig.’ (p.20-21)
- Milou wrijft een traan van haar wang. Suus lijkt soms ook op een roos. Niet alleen door haar mooie rode jurken. Als ze bozig is, heeft ze stekels. Daarmee houdt ze de mensen op afstand. Dan kunnen ze haar geen pijn doen. Suus heeft liever geen vrienden dan pijn door vrienden. Milou denkt dat verdriet soms ook bij vriendschap hoort. (p.41)
- Ineens schudt Suus haar hoofd. ‘Ik snap zelf niet waarom ik ruziemaakte. Met jou voel ik vriendschap, al kan dat niet. Jij bent jong, ik ben oud.’
- ‘Onzin, Suus. Je kunt met iedereen vrienden zijn. Ook als je totaal verschillend bent.’ (p.44-46)
- Ai, meteen knijpt er iets van pijn in het hart van Milou. Straks heeft Suus hier net zo veel plezier met andere kinderen. Ze weet best dat ze Suus niet alleen voor zichzelf heeft. Vriendschap is ook Suus en anderen mooie dingen gunnen. (p.50)
- ‘We blijven ook vrienden als we moeten huilen. Je kunt beter vrienden missen dan nooit vrienden hebben. Door jou heb ik geleerd dat gemis bij vriendschap hoort. Ik ga mijn best doen om vrienden te maken. En ik wil elke dag nieuwe dingen leren, mijn hele leven lang.’ (p.58)

Creatieve opdrachten

MATERIAAL

- Pen en papier
- Eventueel een schrijfboekje voor elk jurylid (vlinderschrift)

Milou en Suus doen veel activiteiten samen. Sommige daarvan kun je samen met de juryleden doen.

- Een ‘vlinderschrift’ bijhouden: een schrijfboekje waarin je opschrijft welke mooie dingen je zag/meemaakte, en wat je graag nog wil doen. (p.44-51)
- Een elfje schrijven: een gedicht van 5 regels die bestaan uit respectievelijk 1 – 2 – 3 – 4 – 1 woord(en). (p.52-53)
- Een diploma maken voor elkaar: dit hoeft geen diploma “vrienden maken” te zijn, maar kan ook gaan over iets anders waar je beter in geworden bent. (p.56-57)

Raar of gewoon zijn

Bekijk met de juryleden dit citaat:

Milou doet altijd haar best om vrolijk te zijn, want ze wil veel vrienden.
Vrienden worden met iedereen.

Maar het lukt nog niet eens met de kinderen van haar klas. Die vinden haar druk en raar.

‘Doe eens rustig,’ zeggen ze dan. Of: ‘Doe gewoon.’

Rustig is saai en wat bedoelen ze met ‘gewoon’? (p.10)

- Wat denk jij dat de kinderen bedoelen met ‘gewoon’?
- Ben je best ‘gewoon’ of mag je ook een beetje ‘raar’ zijn?
- Ben je het eens met Milou: is rustig saai?

Verwachtingen en beoordeling

De korte tekst op de achterkant van een boek schept verwachtingen voor we beginnen met lezen. Kijk samen met de juryleden terug naar de achterkant en bespreek of hun verwachtingen ingelost werden. Je kan daarbij in het bijzonder naar volgende zin kijken: “Een broos verhaal over een ongewone zomer die een meisje en een oude vrouw voorgoed verandert.”

- “Een broos verhaal”: Weet je wat “broos” betekent? Wat zouden ze bedoelen met “een broos verhaal”? Is dit een goede omschrijving voor dit boek? Waarom (niet)?
- “over een ongewone zomer”: Gaat het boek inderdaad over een ongewone zomer? Vind je dit een gewoon verhaal? Waarom (niet)?
- “die een meisje en een oude vrouw voorgoed verandert.”: Zijn Milou en Suus veranderd in de loop van het boek? Zo ja, in welke zin?
- Wat verwachtte je van het boek bij het zien en lezen van de kaft? Is je mening dezelfde gebleven of veranderd? Wat vind je nu van het boek?

3

VERDER LEZEN

- *Gevonden* / Cees van den Berg en Monique Dozy (ill.) (Lemniscaat, 2020)
www.boekenzoeker.be/gevonden-0
- *Hoog in de boom begint de zomer* / Wouter Klootwijk en Esther Leeuwrik (ill.) (Leopold, 2022)
www.boekenzoeker.be/hoog-de-boom-begint-de-zomer
- *Kapitein Kees* / Anke Kranendonk en Annemarie van Haeringen (ill.) (Lemniscaat, 2015)
www.boekenzoeker.be/kapitein-kees
- *Zeg maar Joske* / Marijke Guetens en Roozeboos (ill.) (Pelckmans, 2024)
www.boekenzoeker.be/zeg-maar-joske-vijf-verrassende-voorleesverhalen

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op ‘Lezen’ en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

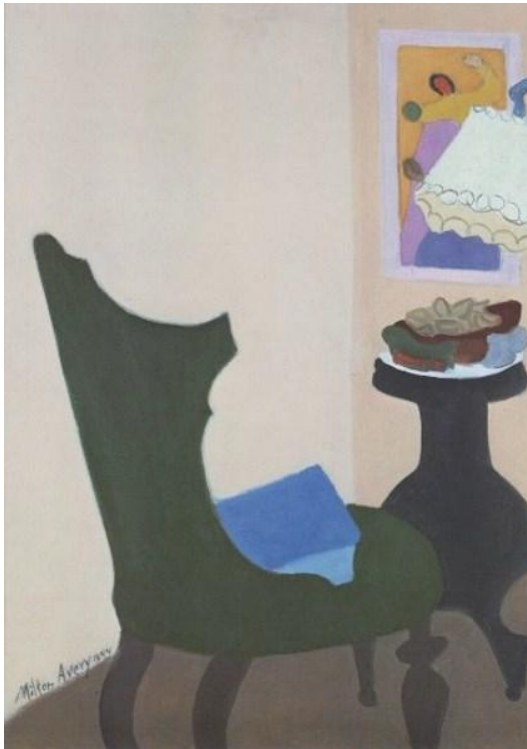
© Iedereen Leest en Lotte Oers, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

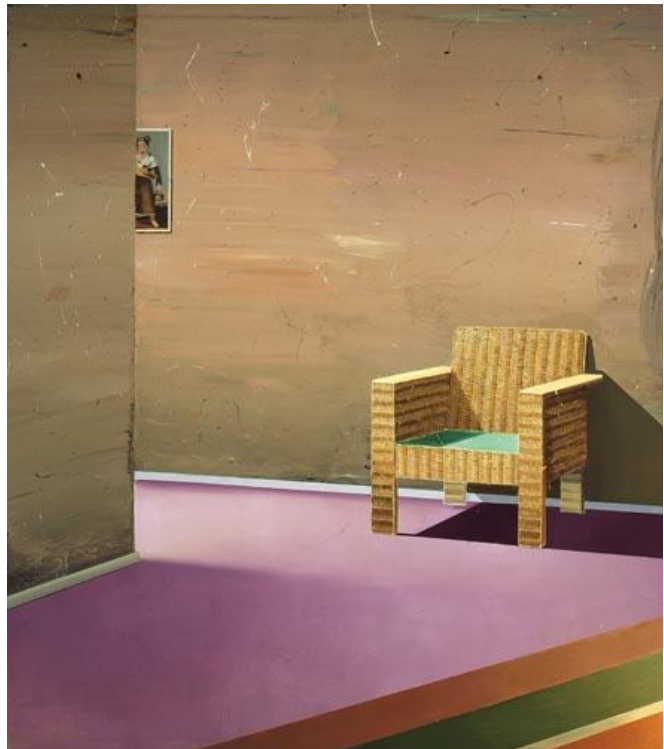
vrolijk	optimistisch	sociaal
knorrig	pessimistisch	eenzaam
druk	traag	snel
lief	verzuurd	lenig
handig	creatief	vindingrijk
stil	verlegen	uitbundig
passief	actief	slim

ondeugend	stoer	zorgzaam
gevoelig	ondernemend	nieuwsgierig
angstig	dapper	vriendelijk
tevreden	wild	eerlijk
eigenwijs	open	gesloten

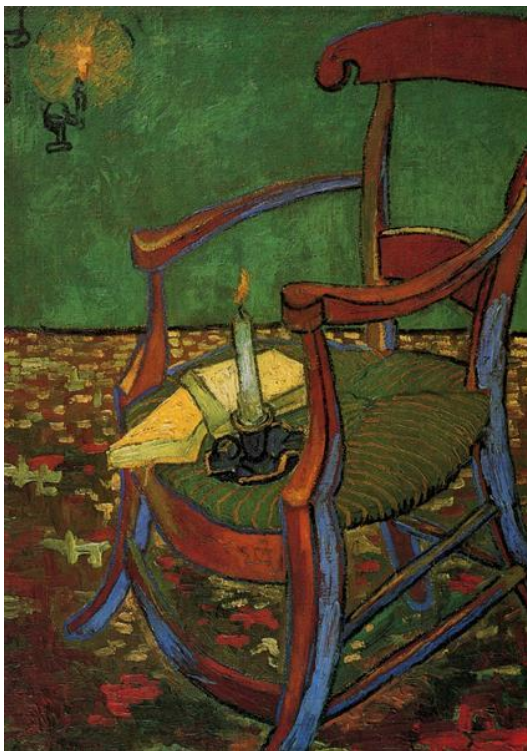
BIJLAGE 2

<https://www.wikiart.org/en/milton-avery/green-chair-1944>

<https://www.wikiart.org/en/matthias-weischer/chair-2003>

<https://www.wikiart.org/en/vincent-van-gogh/paul-gauguin-s-armchair-1888>

<https://www.wikiart.org/en/john-register/oak-chair-1990>